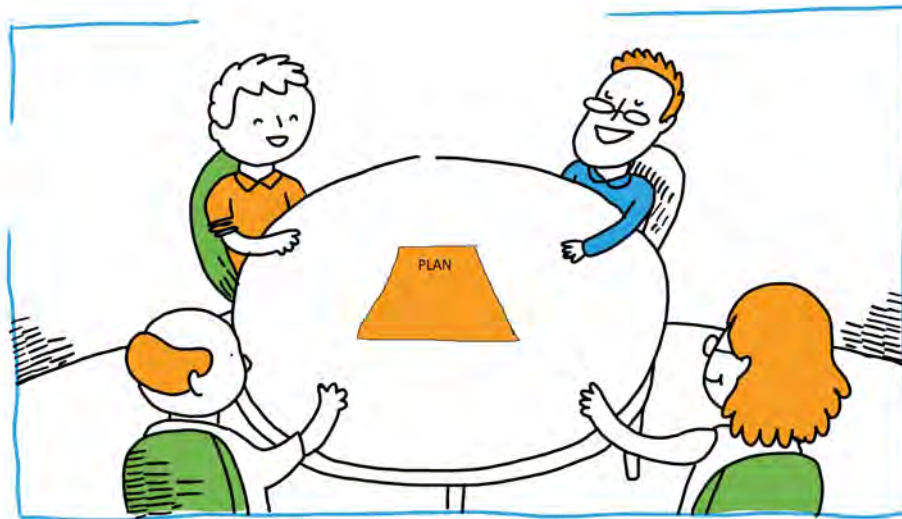

Spiegelrapportage Holland Rijnland op jaarrapportage van de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ).

Inleiding

De veranderopgave in de jeugdhulp is nog onverminderd groot en vergt versnelling. Dat stelt de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) in haar vierde jaarrapportage, met als titel "Tussen droom en daad, op weg naar een volwassen jeugdstelsel". Voorzitter TAJ Marjanne Sint: "Iedereen die betrokken is bij jeugdhulp erkent dat vroegtijdige interventies, op maat en dichtbij het kind nodig zijn om te voorkomen dat in het latere leven zich veel ernstiger problemen voordoen. Het draagvlak is er, maar de veranderopgave is ook drie jaar na de inwerkingtreding van de nieuwe Jeugdwet nog onverminderd groot. Tussen droom en daad staat niet zozeer de Jeugdwet in de weg, maar wel de weerbarstige praktijk."

De 'Eerste evaluatie Jeugdwet' laat zien dat de beoogde transformatie naar een effectiever jeugdstelsel nog niet is gerealiseerd. Er is meer tijd nodig om de doelen van de Jeugdwet te bereiken. De evaluatie levert een agenda op voor een gezamenlijke aanpak door gemeenten, zorgaanbieders en cliënten om de transformatie verder te brengen.

Het regionaal beleidsteam jeugd en de TWO hebben verschillende thema's uit de rapportage van de TAJ besproken met zorgaanbieders en hen in een interactieve spiegelsessie op 24 april gevraagd in hoeverre zij deze thema's van toepassing ervaren in de regio Holland Rijnland.

Thema's in de rapportage TAJ

In deze spiegelrapportage wordt kort ingegaan op verschillende thema's uit de vierde jaarrapportage waarop de TAJ-aanbevelingen heeft gedaan. Tijdens de ontwikkeltafel jeugdhulp zijn de onderwerpen in twee verschillende sessies met de aanbieders besproken. Deze sessies hadden als doel om als gemeenten en aanbieders van gedachten te wisselen over de aanbevelingen in de rapportage en om in het verlengde daarvan na te gaan in hoeverre momenteel aan de juiste opgaven gewerkt wordt.

De thema's zoals deze zijn besproken:

1. ! Toegang tot jeugdhulp
2. ! Verbinding van de jeugdhulp met onderwijs en andere domeinen
3. ! Administratieve lasten beperken professionals
4. ! Een visie op passende zorg ontwikkelen
5. ! De wijze van aanbesteden, de gegevensuitwisseling en de spanning met het recht op privacy bemoeilijkt de samenwerking
6. ! Het gedwongen kader kent nog veel ruimte voor verbetering
7. ! Rijk, gemeenten en aanbieders moeten prioriteiten stellen aan doorontwikkeling stelsel
8. ! Gemeenten moeten meer de regie nemen
9. ! Aanbieders moeten door ontwikkelen tot professionele en zakelijke partners

Hieronder volgen per aanbeveling de bespiegelingen zoals die worden gezien door het regionale beleidsteam, de TWO en zoals deze zijn opgetekend tijdens de ontwikkeltafelsessie van 24 april 2018.

Toegang tot jeugdhulp

Het signaal van de TAJ dat de jeugdhulp voor jeugdigen en hun ouders moeilijk bereikbaar is, wordt in Holland Rijnland niet herkend. Hoewel er altijd ruimte voor verbetering is, geven aanbieders aan dat de JGT's toegankelijk zijn en dat zij geen signalen hebben dat cliënten dit anders ervaren. Hun ervaring is dat ook ten opzichte van sommige andere jeugdzorgregio's de bereikbaarheid van de jeugdhulp in Holland Rijnland goed is.

Verbinding van de jeugdhulp met onderwijs en andere domeinen

De behoefte aan een versterking van de verbinding van de (beleids)activiteiten op het gebied van jeugdhulp met die van andere domeinen wordt herkend. Er is overeenstemming over dat het onderwijs het domein is waar versterking van de samenwerking op de raakvlakken tussen de wetten Passend onderwijs en de Jeugdwet nodig is. Hier wordt ook via de opgaven volgend uit het sturingsplan gericht aan gewerkt door het beleidsteam, TWO en het onderwijs in de regio.

Hieronder een weergave van de vervolgvragen (en gegeven antwoorden op het domein onderwijs):

Wat gaat goed in de samenwerking met het onderwijs?

Mentimeter

Samenwerking in zorgonderwijs

Zorgonderwijs arrangementen
Ambulante begeleiding op school
Brug naar werk

Consultatie. Bezoeken aan scholen.
Overleg over clienten

OZA-trajecten; JGT's op scholen,
maar er is veel verbetering mogelijk.

Scheiding onderwijs en zorg duidelijk
contactpersoon per school vanuit
JGT schooluitvallers snel verwezen en
sneller terug naar school

Wat kan beter in de samenwerking met het onderwijs?

Mentimeter

Recht op passend onderwijs voor alle
kinderen realiseren

Afspraken over aantal shadows in de
klas

vroegsignalering mogelijkheden
tijdelijke hulp en observaties
kennisdeling tbv passend onderwijs
meer mogelijkheden schooluitvallers

Er samen voor zorgen dat er geen
thuiszitters zijn Eerder ondersteuning
vanuit zorg invliegen

Het contact met het onderwijs boven
de 16 jaar. Thuiszitters.

Domeinen die verder genoemd worden als domeinen waarop de verbinding met jeugdhulp kan worden versterkt, zijn vroeghulp aan 0-4 jarigen, huisvesting, Wmo en het preventief veld. Hier is in de spiegelsessie een open vraag over gesteld:

Welke verbinding met andere domeinen wordt gemist in de regio

Mentimeter

HR?

Administratieve lasten beperken van professionals

In de spiegelsessie van de ontwikkeltafel is dit onderwerp eveneens aan de orde geweest. Deze wordt door de betrokkenen niet als hoge prioriteit voor de regio Holland Rijnland genoemd. Hoewel

aanbieders aangeven dat in de organisatie wel administratieve druk wordt ervaren, wordt dit niet direct door de regio Holland Rijnland opgelegd. Sommige aanbieders hebben ook te maken met regelgeving vanuit de WLZ.

Een visie op passende zorg ontwikkelen

Op dit onderdeel van de jaarrapportage TAJ is in een aparte sessie met zorgaanbieders dieper ingegaan. !

In de vierde jaarrapportage van de Transitie Autoriteit Jeugd komt naar voren dat er geen duidelijk gedeeld beeld bestaat over wat gemeenten, gecontracteerde zorgaanbieders en uitvoerende ! professionals verstaan onder passende jeugdhulp in specifieke situaties. ! Een concreter beeld over wat we gezamenlijk met passende hulp bedoelen, leidt ertoe dat de ! discussie zich kan richten op de maatschappelijke opgave van de jeugdhulp !

Aan de hand van 4 stellingen hebben we een verkennende discussie hierover gevoerd. !

De groep heeft in 3 werkgroepen de 4 stellingen behandeld. !

Stelling 1: Wij verstaan allemaal hetzelfde onder de transformatie !

Stelling 2: Wij werken vanuit institutioneel perspectief !

Stelling 3: Passende jeugdhulp is afgepelde optimale jeugdhulp !

Stelling 4: Het is mogelijk om te definiëren wat we met passende jeugdhulp bedoelen. !

De belangrijkste punten uit de discussie: !

- de regeldruk en administratieve last is zwaarder geworden;
- meer ontschotten, meer gebruik van 1G1P1R is noodzakelijk;
- passende jeugdhulp is maatwerk.

Vanuit één werkgroep kwam de volgende conclusie (vallend onder al de vier stellingen): !

Passende Hulp: het is de verantwoordelijkheid van de professionals om passende jeugdhulp te ! definiëren (natuurlijk gebaseerd op samenwerken met het cliëntensysteem, keten, wetenschappelijke ! inzichten) van de gemeente om dit te faciliteren (financieel, “ontschotten” preventie zoals bv. ! armoedebestrijding). !

De wijze van aanbesteden, de gegevensuitwisseling en de spanning met het recht op privacy bemoeilijkt de samenwerking

Aanbieders geven aan hier zoekend in te zijn: hoe kunnen we gegevens delen en samenwerken rondom de zorg voor een jeugdige, zonder het recht op privacy te schenden. Hier neemt de regio Holland Rijnland echter geen andere positie in ten opzichte van andere regio's: de knelpunten zitten meer op landelijke wet- en regelgeving dan op regionaal beleid vanuit Holland Rijnland.

Het gedwongen kader kent nog veel ruimte voor verbetering

Het rapport van de TAJ geeft aan dat de regio's op dit onderdeel zeer verschillend zijn georganiseerd. Voor de regio Holland Rijnland geldt dat met de betrokken partijen die actief zijn in het gedwongen kader, bovenregionaal wordt samengewerkt. Er is geen sprake van versnippering van gecertificeerde instellingen en zorgaanbieders in het gedwongen kader. Vanuit de opgaven volgend uit het sturingsplan worden de (boven)regionale afspraken opgezet en gemonitord. In de spiegelsessie gaven aanbieders aan dat zij niet de ervaring hebben dat jongeren in Holland Rijnland nu tussen de spreekwoordelijke 'wal en schip' belanden in de samenwerking met het gedwongen kader.

Rijk, gemeenten en aanbieders moeten prioriteiten stellen aan doorontwikkeling stelsel

In de spiegelsessie werd onderkend dat het stellen van prioriteiten door Rijk, gemeenten en aanbieders een kritische succesfactor is om de transformatie in de jeugdhulp te laten slagen. Uit het gesprek dat hieruit volgde werd duidelijk dat de samenwerkende gemeenten met het vaststellen van het sturingsplan jeugdhulp een belangrijke stap hebben genomen. Vanuit de voorgestelde items in de sessie bleek dat aanbieders als debatonderwerpen een voorkeur hebben voor:

- Een debat over het effectiever maken van jeugdhulp en de daarbij behorende keuzes;
- Een debat over de wijze van het financieren van de jeugdhulp.

Gemeenten moeten meer de regie nemen

Door het opstellen en vaststellen van het sturingsplan jeugdhulp hebben de samenwerkende gemeenten in Holland Rijnland duidelijk de regie genomen op de transformatie van de jeugdhulp. Aanbieders gaven in de spiegelsessie daarbij aan dat zij hier ook een duidelijke rol voor zichzelf zien weggelegd waar het gaat om het inbrengen van hun expertise over doelgroepen, methodieken en ontwikkelingen die zij hierin signaleren. Deze expertise dragen zij graag desgevraagd aan bij de

uitvoering van het sturingsplan. Wel werd opgemerkt dat goed overleg en duidelijkheid over de rol die de samenwerkende partijen hebben ten opzichte van elkaar daarbij van belang is.

Aanbieders moeten doorontwikkelen tot professionele en zakelijke partners

In de spiegelsessie is hier een open vraag over gesteld. De aanwezigen beaamden allemaal dat een professionele en zakelijke houding van aanbieders essentieel is voor een goede samenwerking. Belangrijk punt dat de aanbieders daarbij aangeven, is een pro-actieve houding van aanbieders.

Tot slot

Als afsluiter is de aanbieders gevraagd welke van de bevroegde thema's zij zouden prioriteren. Hen werd gevraagd over de items 100 punten te verdelen. De thema's die als meest belangrijk bovenaan kwamen te staan zijn: Passende zorg en het verbinden van jeugdhulp met onderwijs en andere domeinen.

Conclusie

De Jaarrapportage van de TAJ was een goede aanleiding om op een prettige, open en ontspannen manier als gemeenten en aanbieders in gesprek te gaan en te verkennen hoe we als samenwerkingspartners aankijken tegen de transformatie van de jeugdhulp. Door de inbreng van de jeugdhulpaanbieders was het mogelijk om vanuit het perspectief van de aanbieders een beeld te krijgen van de transformatie in Holland Rijnland, afgezet tegen andere regio's waar de aanbieders actief zijn.

Daarnaast bood de jaarrapportage een interessante indicatie om te bezien of we in Holland Rijnland op de juiste weg zijn. De onderwerpen die in de jaarrapportage aan de orde zijn gesteld, komen voor zover van toepassing voor de regio Holland Rijnland terug in het sturingsplan jeugdhulp, of in de hieruit voortvloeiende opgaven.